

Mr. Matthieu Kerres en de kruisvaart
tegen 'gaashouwers' en 'gawstrèkkers'

„Juridisch principe weegt zwaarder dan die éne dode gans”

Door **GUUS URLINGS**

SITTARD - „Natuúrlijk zijn er op het gebied van dierenmishandeling ernstiger zaken aan de hand.

Natuúrlijk maakt de strijd tegen het simpele volksvermaak van de mensen in Oost-Maarland en Grevenbicht soms een zwaar overdreven indruk. Maar de juridische inzet van dit conflict weegt veel zwaarder dan het lot van die éne dode gans”.

Mr. Matthieu Kerres is juridisch adviseur van de afdeling Limburg van de Dierenbescherming, en een van de weinige juristen in Nederland die zich gespecialiseerd heeft in dierenrecht. Hij fungeert als voorganger in de kruistocht van de Dierenbescherming tegen 'gaashouwers' en 'gawstrèkkers'.

Een kruistocht, inderdaad, met een 'nobel doel'. Juist in deze strijd denkt de Dierenbescherming een juridisch belangrijke overwinning te kunnen boeken: de erkenning van het feit dat dieren ook rechten hebben, en dat de Dierenbescherming namens die dieren een beroep op die rechten kan doen. Dierenmishandeling is sinds

Ganssleen in Oost-Maarland, ganstrekken in Grevenbicht. Uitingen van folklore die regelmatig de publiciteit haalden door het optreden van de Dierenbescherming, die zich met grote ijver in de strijd tegen deze evenementen heeft geworpen. Via Arob-procedures tot bij de Raad van State, via rechtszaken tot bij de Hoge Raad. Een onvermoelbare inzet die vaak overdreven, soms lachwekkend overkomt. Is deze kleinschalige folklore al dat juridisch kannongebulder wel waard? Spelen er, als het om dierenmishandeling gaat, in Nederland geen ernstiger problemen? Heeft de Dierenbescherming niets beters te doen dan feestvierend Oost-Maarland en Grevenbicht dwars te zitten? Vragen waarop, aan de vooravond van wéér een Arob-procedure over het ganstrekken in Grevenbicht, een antwoord geformuleerd wordt door mr. Matthieu Kerres, juridisch adviseur van de Dierenbescherming Limburg.

1886 strafbaar. Niet omdat het dier rechten zou hebben, maar op grond van 'overtredingen en misdrijven tegen de zeden'. Wie een hond mishandelt is niet strafbaar, omdat die hond pijn lijdt, maar omdat door die mishandeling de gevoelens van andere mensen gekwetst worden.

Eigen belangen

„In de statuten van de Dierenbescherming staat dat wij ons inzetten voor het recht van dieren op een dier-waardige behandeling. Wij vinden dat het dier als levend wezen eigen belangen heeft, en dat die juri-

disch gedekt moeten zijn”, zegt mr. Kerres.

De vraag of dieren rechten kunnen hebben, is al jaren onderwerp van juridische strijd. Tegenstanders zeggen: het kan niet, omdat het bezit van rechten afhankelijk is van de mogelijkheid om een eigen wil te uiten. De voorstanders brengen daartegen in: onzin, pasgeboren baby's kunnen hun wil ook niet uiten, en die hebben wel degelijk rechten via een voogdij-regeling. Waarom zou de Dierenbescherming niet als 'voogd' van dieren kunnen optreden?

In die strijd speelt gansslaan en ganstrekken een belangrijke rol. Het Gerechtshof in Den Bosch verbood in oktober 1984 het gansslaan in Oost-Maarland, en in juli 1985 het ganstrekken in Grevenbicht. Het Hof heeft daarbij uitgesproken dat de Dierenbescherming in haar belangen wordt geschaad door deze evenementen, die immers in strijd zijn met haar doelstelling: een dierwaardige behandeling voor dieren.

„Het Hof vond ons belang in deze kwestie met name zwaarwegend omdat dieren niet zelf 'in rechte' kunnen optreden om hun belangen te beschermen. Dat houdt in dat wij nu dus erkend zijn als rechtstreekse juridische vertegenwoordiger van dieren. Daarmee is impliciet ook uitgesproken, dat dieren rechten hebben. De Hoge Raad heeft het laatste woord. Bevestigt die de uitspraak van het Hof, dan zijn we op weg naar een rechtstreekse juridische bescherming van dieren”.

Maar waarom heeft de Dierenbescherming ten behoeve van dit principiële gevecht juist relatief onbetekenende verschijnselen als gansslaan en ganstrekken aangegrepen? Waarom niet meteen veel belangrijker misstanden – uitwassen in bio-industrie, misbruik van proefdieren – tot inzet van de strijd gemaakt?

„Ik zal de eerste zijn om te erkennen dat gansslaan en ganstrekken niet de eerste prioriteit heeft als het erom gaat een einde te maken aan dierenmishandeling. Maar bij bio-industrie en proefdieren heb je al snel met zware economische belangen te maken. Dat ligt dan juridisch veel moeilijker. Hoe zwaar gaan die belangen meetellen in de uiteindelijke afweging? Kun je dan nog rekenen op een zuivere principiële uitspraak? Als we meteen zo'n ingewikkelde affaire aanpakken, en we verliezen, dan kunnen we het dierenrecht voorlopig vergeten”.

Een aanpak met minder risico dus, waarvan de Oost-Maarlandse jonkheid en de Grevenbichtse carnavalsvereniging de dupe zijn?

„Daar komt het op neer. Een principiële uitspraak met betrekking tot de rechten van dieren weegt volgens ons zwaarder dan het belang van een carnavalsvereniging die een keer per jaar met een dode gans in de weer is. Als de Hoge Raad ons gelijk geeft, dan hebben we juridisch eindelijk een poot aan de grond gekregen. Dan hebben we een wapen in handen om veel ernstigere problemen aan te pakken”.

Dat is volgens mr. Kerres de achterliggende gedachte in de strijd tegen gansslaan en ganstrekken. „Ik blijf natuurlijk het onwaardige gesol met een dood dier afkeuren. Onze acties tegen gansslaan en ganstrekken zijn echter niet zo zeer een doel op zichzelf, maar vooral een middel om een veel belangrijker doel te bereiken: het erkennen van dierenrecht in Nederland. Hoe vervelend het voor de mensen in Oost-Maarland en Grevenbicht misschien ook is, we zijn bij de Dierenbescherming écht niet zo wereldvreemd, dat we slape-loze nachten hebben van een dode gans...”